

Preventivní program 2023/2024

2. základní škola Cheb, příspěvková organizace

Májová 14

350 02 Cheb

Metodik primární prevence:

Mgr. Růžena Valentová (I. st.)

Mgr. Tereza Hrdinová (II. st.)

OBSAH:

I. Úvod

II. Stručná charakteristika školy a její vnitřní zdroje

1. Umístění, úplnost a velikost školy, žáci
2. Provoz školy
3. Provoz školní družiny
4. Pedagogický sbor
5. Poskytování poradenských služeb ve škole
6. Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery
7. Vnitřní a vnější informační zdroje

III. Cíle preventivního programu

IV. Zapracování konkrétních témat prevence rizikového chování

do vzdělávacího procesu

1. Základní kompetence prevence v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu
2. Klíčové vyučovací oblasti
3. Školní a mimoškolní aktivity

V. Nejčastější projevy rizikového chování – prevence

Šikanování, Alkohol a další návykové látky, Záškoláctví, Rizikové chování v dopravě, Kyberšikana, Závislost na internetu a počítačových hrách, Rizikové sexuální chování, Poruchy příjmu potravy...

VI. Evaluace

I. Úvod

Preventivní program (dále jen PP) vychází z prevence strategie školy, je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu RVP – ZV. PP je krátkodobý dokument na jeden školní rok, na jehož tvorbě se podílí celý pedagogický sbor a ředitel školy koriguje jeho tvorbu. PP slouží jako materiál k předcházení patologických jevů v naší škole.

PP oddaluje nebo snižuje výskyt rizikového chování žáků. Má dlouhotrvající vliv na změnu chování, pojmenovává problémy z oblasti rizikového chování a případné další rizikové projevy chování. Pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, dětem a žákům zdravotně či sociálně znevýhodněným) při ochraně jejich práv, podporuje zdravý životní styl.

Cílem minimální prevence je vést žáky, ve spolupráci s rodiči, k rozvoji sebezpoznání, růstu zdravého sebevědomí, ke zvládnání stresových situací (bez pomoci návykových látek) a formovat osobnost žáka tak, aby se přiměřeně svému věku orientoval v dané problematice, zkoumal ji, ptal se a dělal rozhodnutí, aby si vážil svého zdraví, uměl nakládat se svým volným časem a zvládal základní sociální dovednosti, včetně vytváření zdravého a příjemného klima ve škole.

II. Stručná charakteristika školy a její vnitřní zdroje

II.1 Umístění, úplnost a velikost školy, žáci

Škola je umístěna v centru města u kruhového objezdu. Z důvodu vyšší frekventovanosti dopravy na této komunikaci jsou všechny přechody pro chodce v době příchodu žáků do budovy školy a odchodu žáků z budovy školy zajištěny Policií ČR. Příslušníci dopravní policie dohlíží na provoz u budovy školy a zajišťují žákům školy bezpečný přechod komunikace. Dobrá dostupnost hromadné dopravy je výhodou školy pro dojíždějící žáky i pedagogy.

Školu navštěvují žáci z celého města a jeho okolí. Dlouhodobě navštěvuje školu přibližně 450 žáků.

Jedná se o běžnou základní školu s devíti postupnými ročníky. Výuka probíhá na 1. stupni ve 2 paralelních třídách v ročníku, na 2. stupni ve 2 paralelních třídách v ročníku. Součástí školy je školní družina.

Školu mohou navštěvovat žáci z celého města a jeho okolí.

Dojíždějící žáci mají jednu autobusovou zastávku vedle školy v ulici 26. dubna a druhou umístěnou v ulici Májová vzdálenou od školy přibližně 100 metrů.

Škola svou velikostí a naplněností tříd vytváří ideální podmínky pro možnost individuálního přístupu ke každému z žáků.

Škola vzdělává i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří jsou integrováni do vzdělávacího procesu ve svých třídách nebo podle závažnosti integrace ve speciální třídě. Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je věnována speciálně pedagogická péče. Také se stará o děti nadané a mimořádně nadané, podporuje v nich upevňování a rozšiřování talentu.

Někteří žáci odcházejí v pátém ročníku po přijímacích zkouškách na víceleté gymnázium, proto zejména 6. - 9. ročník je ochuzen o nejtalentovanější žáky.

Někteří sportovně nadaní žáci mají možnost v pátém ročníku přestoupit na základní školu se sportovním zaměřením.

Většinu žáků školy tvoří žáci s českou státní příslušností. Školu navštěvuje i skupina žáků se slovenskou, ukrajinskou, vietnamskou, mongolskou a čínskou státní příslušností.

II.2 Provoz školy

Její zřizovatelem je Město Cheb. Financování školy je zajištěno z více zdrojů, z dotace MŠMT, příspěvky od zákonných zástupců žáků a smluvními dary.

Naše škola se prostřednictvím pedagogických pracovníků věnuje žákům od pondělí do pátku v rozmezí od 6.30 do 16.30 hodin.

Školní budova se otvírá pro všechny žáky v 7.40 hodin. Při předsunutých vyučovacích hodinách nebo schůzkách školního parlamentu, otevírá budovu školy žákům pedagog v 7.00 hodin.

Tabulka 1

Časové rozvržení vyučovacích hodin

1. vyučovací hodina	od 8.00 hod.	do 8.45 hod.
2. vyučovací hodina	od 8.55 hod.	do 9.40 hod.
3. vyučovací hodina	od 10.00 hod.	do 10.45 hod.
4. vyučovací hodina	od 10.55 hod.	do 11.40 hod.
5. vyučovací hodina	od 11.50 hod.	do 12.35 hod.
6. vyučovací hodina	od 12.45 hod.	do 13.30 hod.
7. vyučovací hodina	od 13.35 hod.	do 14.20 hod.
8. vyučovací hodina	od 14.25 hod.	do 15.10 hod.

Mezi jednotlivými vyučovacími hodinami až do 6. vyučovací hodiny jsou ponechány desetiminutové přestávky potřebné pro přípravu žáka na další vyučovací hodinu a částečnou relaxaci. Po druhé vyučovací hodině následuje dvacetiminutová přestávka pro regenerační fázi výchovně vzdělávacího procesu- aktivní odpočinek o přestávce a svačinu.

Po ukončení 6. vyučovací hodiny jsou přestávky mezi vyučovacími hodinami pětiminutové.

Na zahájení a ukončení vyučovací hodiny zvoní. Minutu před zvoněním na začátku vyučovací hodiny se ozve vždy krátké cinknutí pro upozornění žáků k přípravě na vyučování.

Žáci 1. stupně mohou mít v 5. ročníku až 6 vyučovacích hodin jednou týdně.

Pokud mají žáci 2. stupně více než 6 vyučovacích hodin, končí dopolední výuka 5. vyučovací hodinou a odpolední výuka pokračuje po hodinové přestávce, která slouží k regeneraci a obědu.

II.3 Provoz školní družiny

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Školní družina není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků z 1. stupně ZŠ. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, učí je ušlechtilé zábavě, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.

Školní družinu při škole mohou tvořit až 4 oddělení. Školní družina pojme 120 žáků.

Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní školní družina funkci sociální, tzn. dohled nad žáky po určitou dobu před (její činnost je zahájena denně od 6.30 hod. pro všechny žáky naší školy), v době dělených vyučovacích hodin vzdělávacích oborů Český jazyk a Matematika v 1. ročníku (prostor školní družiny využívají i žáci, kteří školní družinu pravidelně nenavštěvují) nebo po skončení vyučování (její činnost je každý den ukončena v 16.30 hod.).

Školní družina pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování.

Školní vzdělávací program pro školní družinu je součástí příloh Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání- Americká Třetí upravená verze.

II.4 Pedagogický sbor

Jednou ze stěžejních stránek provozu školy je profesní i lidsky kvalitní tým pedagogických pracovníků, kteří jsou připraveni spolupracovat a prostřednictvím jednotných pedagogických strategií realizovat výchovně vzdělávací cíle školy.

Sbor je smíšený s většinou převahou žen, věkově je pestrý – od mladých spolupracovníků až po zkušené kolegyně. Ve sboru jsou zastoupeni pedagogové s kvalifikací pro dyslektickou

péči o žáky. V přípravné třídě může být podle složení třídy i pedagogický asistent. Asistenti pedagoga působí i ve třídách, kam docházejí žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, pokud byli žáku doporučení.

Nezbytnou součástí týmu je také pedagog se speciálními kompetencemi a funkcemi- výchovný poradce. Výchovný poradce poskytuje poradenské a konzultační služby pro žáky, rodiče nebo zákonné zástupce, ale i pro pedagogy. Dále pak poskytuje kariérové poradenství žákům a rodinám žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Výchovný poradce zodpovídá řediteli školy a je jeho poradcem v otázkách řešení problémů v oblasti výchovy a profesní orientace žáků. Výchovný poradce se rovněž snaží o přípravu podmínek pro integraci žáků se zdravotním postižením.

Také postavení třídního učitele není chápáno formálně. Třídní učitel nese zodpovědnost za kvalitu sociálního klimatu a naplňování výchovně vzdělávacího programu ve své třídě. Spolupracuje se všemi vyučujícími své třídy a pro žáky i jejich zákonné zástupce se stává poradcem a důvěrníkem při řešení všech problémů souvisejících s výukou a výchovou.

Funkci třídního učitele v době jeho nepřítomnosti přebírá učitel paralelní třídy. Pro zkvalitnění třídnické práce a usnadnění přechodu žáků z 1. na 2. stupeň může přejímat tuto funkci bývalý třídní učitel, který se současným třídním učitelem neustále spolupracuje.

Odborné zajištění výchovy a vzdělání škola zajišťuje v rámci požadavků na kvalitu ze zdrojů interních pedagogů. Jádro týmu interních pedagogů tvoří učitelé s potřebnou kvalifikací. Tak je zajištěna nejen bezprostřední návaznost vzdělání pro žáky, ale také nezbytný předpoklad pro úzkou spolupráci pedagogického týmu při výuce.

Nezbytnou součástí pedagogického týmu jsou také vychovatelé školní družiny.

Všichni pedagogové se průběžně vzdělávají ve svém oboru, ale také se dle možností školy účastní společného vzdělávání všech pedagogických pracovníků školy, pracovních porad i mimoškolních akcí pořádaných školou.

II.5 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje, jak již bylo zmíněno, výchovný poradce, který spolupracuje s metodikem prevence, vedením školy, speciálním pedagogem, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky, ale i všichni jmenovaní jednotlivě. Naše škola zajišťuje kdykoliv po předchozí domluvě, podle individuálních potřeb žáků a zákonných zástupců, následující školní poradenské služby.

Zaměření poradenských služeb:

- poradenství žákům v oblasti učební
- poradenství zákonným zástupcům žáka v jeho výchově a vzdělávání
- poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků (ve spolupráci s třídním učitelem)
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum) a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy
- příprava podmínek pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků
- poradenství dětem nadaným a talentovaným a mimořádně nadaným
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- kariérové poradenství žákům i zákonným zástupcům
- poskytování služeb kariérového poradenství žákům/cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů pomocí dotazníků pro žáky a zákonné zástupce a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání se zákonnými zástupci žáka, konzultace s žáky a nabízí:

- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – zákonnému zástupci, rodině a žákovi
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, zákonným zástupcům žáka v souvislosti s výchovou dětí
- aktivní spolupráce s rodinou v případě krizové intervence

Školní preventivní tým je tvořen ŘŠ, výchovným poradcem, metodikem prevence a třídním učitelem.

Úkolem školního metodika prevence je vykonávat metodickou, informační a poradenskou činnost v rámci preventivního programu školy. Veškerá činnost související s prevencí patologických jevů, realizována ve škole při vyučování či mimoškolních aktivitách, bude dokumentována v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

Školní metodik prevence pro první stupeň: Mgr. Růžena Valentová

Email: valentova@2zsceb.cz

Úřední hodiny (možnost informačních a poradenských služeb pro žáky): po 13:15-14:00

Školní metodik prevence pro druhý stupeň: Mgr. Tereza Hrdinová

Email: hrdinova@2zsceb.cz

Úřední hodiny (možnost informačních a poradenských služeb pro žáky): po 13:40-14:25

Výchovný poradce pro první stupeň: Mgr. Ivana Hrubonová

Email: hrubonova@2zsceb.cz

Výchovný poradce pro druhý stupeň: Mgr. Barbora Bednářová

Email: bednarova@2zsceb.cz

II.6 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními

partnery

Uvědomujeme si nezbytnost jednoty výchovně vzdělávacího procesu žáka. Zákonné zástupce

vnímáme jako plnohodnotné partnery ve výchově žáků a ceníme si jejich aktivity v tomto směru.

Zákonní zástupci se mohou po dohodě s vyučujícím zúčastnit vyučování. Do života školy se mohou zapojit také účastí na mnoha plánovaných akcích školy (vánoční a velikonoční jarmark, organizace Dne dětí, plánovaných projektů v rámci výuky, školních výletů aj.), volnočasových aktivitách organizovaných školou (např. dílny pro přípravy na vánoční nebo velikonoční jarmark).

Zákonní zástupci jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně formou slovního hodnocení žáků kombinovaných s hodnocením nebo speciálně vytvořenou tabulkou pro sebehodnocení žáka s hodnocením učitelem, které jsou součástí žakovských knížek žáků, ale také na třídních schůzkách nebo konzultacích jednotlivých vyučujících vzdělávacích oborů. Mají možnost se domluvit s pedagogy na individuální schůzce kterýkoliv den v týdnu.

Škola organizuje třídní schůzky 3x do roka, a to vždy na začátku školního roku a dále po pedagogických radách na konci prvního a třetího čtvrtletí.

Mezi další komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci patří zjišťování názorů zákonných zástupců na dílčí problémy vzdělávání v naší škole formou dotazníků.

Na naší škole pracuje školská rada. Každá třída má možnost mít svého zástupce. Schůzkám školské rady předsedá zástupce ředitele školy.

Škola spolupracuje dlouhodobě s Pedagogicko-psychologickou poradnou Karlovy Vary, pobočka Cheb. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce z Úřadu práce Cheb.

Škola dlouhodobě spolupracuje s Městskou knihovnou Cheb. Její zaměstnanci na požádání školy připraví kolektivní akce pro žáky, v nichž se uskutečňuje výchova k práci s informacemi, tzv. „knihovnicko-informatická výchova dětí a mládeže“ a Dětskou a studijní knihovnou Cheb. Pracovnice této knihovny vždy ochotně vyhoví učitelům i v přípravě besed k probíranému učivu nebo k jeho shrnutí.

Škola také dlouhodobě spolupracuje se Státní galerií výtvarného umění v Chebu, kde se účastní vzdělávacích cyklů pro žáky všech ročníků.

Dlouhodobě škola využívá akcí Muzea krajského muzea Cheb, využívá i prostor Valdštejnské obrazárny ke slavnostnímu ukončení devítileté povinné školní docházky a vyřazení žáků z 2. základní školy Cheb, Májová 14, příspěvkové organizace.

Škola spolupracuje s Domem dětí a mládeže Sova Cheb. Často navštěvuje terárium, venkovní chov zvířat a skleníky. Využívá rovněž moderní dopravní hřiště, kde probíhá dopravní výchova pro žáky.

Škola spolupracuje s Gymnáziem Cheb, kde využívá nabídku programů planetária a navštěvuje je v rámci výuky.

Škola spolupracuje s Integrovanou střední školou Cheb - výběr učebních oborů pro žáky odcházející z naší školy po ukončení devítileté školní docházky.

2. základní škola Cheb, Májová 14, příspěvková organizace má zájem o rozvíjení vztahů s místními a regionálními institucemi. Jejím cílem je postupné rozšiřování svých aktivit nejen jako nabídky pro své žáky, ale i ostatní obyvatele regionu (např. vánoční a velikonoční jarmark, akce školy v rámci školních projektů).

II. 7 Vnitřní a vnější informační zdroje

Ve škole je jim k dispozici tato odborná literatura:

- Michele Elliotová - Jak ochránit své dítě.
- Soňa Hersnochová – Skupinová dynamika ve školní třídě
- Stanislav Langer – Problémový žák
- Karel Rýdl, Ivo Nezel – Rasismus a nacionalismus v současném životě
- Michal Kolář – Bolest šikanování
- Michal Kolář – Skrytý svět šikanování ve školách
- Alan Train – Nejčastější poruchy chování
- Miroslav Vondráček – Kapitoly ze zdravotní výchovy
- Eva Marádová – Talíř zdravé výživy
- Eva Marádová – Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Ivo Pondělíček – Sexuální výchova
- Helmut Erb – Násilí ve škole a jak mu čelit

- Jiří Heller – Závislost známá, neznámá
- Lenka Šulová – Jak učit výchovu k manželství a rodičovství
- Klára Šedová – Komunikace ve školní třídě
- Susan Meredithová – Dospívání a sex
- Vydání odborného periodika Prevence
- Videokazety (CD): Řekni drogám ne!

Drogová problematika.

Sexuální výchova

Další informace poskytuje žákům webová stránka školy 2zscheb.cz, nástěnka školního parlamentu v prvním patře, u které je umístěna schránka důvěry.

Kontaktní osoby a poradenská zařízení:

PPP Cheb, Palackého 8, Cheb, 350 02, tel. 733 673 511, e-mail: info-cheb@pppkv.cz

Simona Weiserová DiS., OSVZ MÚ Cheb, kurátor pro děti a mládež, Tým pro mládež, 26.

dubna 21/4, 350 02, Cheb, tel. 354 440 624, e-mail: weiserova@cheb.cz

Ing. Eva Cíhová, krajský koordinátor primární prevence, Závodní 353/88, 360 21, Karlovy

Vary, tel. 353 502 446, e-mail: eva.cichova@kr-karlovarsky.cz

Mgr. Martina Fialová, metodik prevence KV, mfialova@pppkv.cz, tel. 353 176 522,

724 021 535

Mgr. Tereza Lukáčová, metodik prevence Cheb, tlukacova@pppkv.cz, 731 692 349

Andrea Lokingová, prevence kriminality, MP Cheb, lokingova@cheb.cz, 737 833 921

prap. Věra Mátlová, ins. DI Cheb, PČR, vera.matlova@pccr.cz, 974 372 255

MUDr. Robert Matička, Dětská a dorostová psychiatrie, ambulantní péče

Dukelská 1091/32, Cheb, 726 845 236

MŠMT

Budinská Martina, Mgr.	Telefon: 234811331	vedoucí oddělení institucionální výchovy a prevence
Houdková Martina, PhDr.	234811554	odborné poradenství, metodické vedení krajských školských koordinátorů prevence, dotační programy v oblasti primární prevence - žádosti, vyúčtování
Sklenář Vladimír, Mgr.	234811698	odborné poradenství, metodické vedení krajských školských koordinátorů a metodiků prevence v pedagogicko-psychologických poradnách, certifikace a standardizace služeb v oblasti primární prevence

INTERNETOVÉ STRÁNKY S PROBLEMATIKOU RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ:

Dětské krizové centrum, o. s.	http://www.ditekrize.cz/
Drogová poradna	http://www.sananim.cz/
Drogový informační server	http://www.dropin.cz/
Drogy info - monitorovací středisko	http://www.drogy-info.cz/
Informace pro školní metodiky prevence	http://www.volny.cz/metodik
Institut pedagogicko-psychologického poradenství	http://www.ippp.cz/
Krajská hygienická stanice Karlovy Vary	http://www.khskv.cz/
Krajská rada dětí a mládeže Karlovarska	http://www.volny.cz/krdmk/
Kotec	http://www.kotec.cz

Linka pomoci obětem domácího násilí	http://www.donalinka.cz/
Linka bezpečí	http://www.linkabezpeci.cz
Linka pro rodinu a školu	www.linkaztracenedite.cz
Nadace Naše dítě	http://nasedite.cz/
O drogách	http://www.odrogach.cz/
Občanské sdružení proti šikaně	http://www.sikana.cz
Portál o dětských právech	http://www.detskaprava.cz/
Poruchy příjmu potravy	http://www.anorexie.wz.cz
Prevence a poradenství v oblasti rizikového chování	http://www.prevcentrum.cz/
Poradna Vigvam	https://poradna-vigvam.cz
Rodičovská linka	www.rodicovskalinka.cz
Společenství proti šikaně, o. s.	http://www.sikana.org/

Přehled **zdravotních a sociálních služeb** je zde: <https://psychiatrie.uzis.cz> a nebo zde:

<https://www.nzip.cz/vyhledavaci-mapy> .

III. Cíle preventivního programu:

Škola se zaměřuje na výchovu ke zdravému životnímu stylu, snaží se zvýšit odolnost žáků vůči všem formám rizikového chování, snížit rizika vlivů, které narušují zdravý osobní a sociální vývoj mládeže.

Dlouhodobým cílem je rozvíjet u žáků:

1. psychosociální dovednosti (soběstačnost, důstojnost, autonomii, seberealizaci, sociální a kulturní integraci, tvořivost, schopnost vnímat vlastní city).
2. pocit sounáležitosti (žák se má vnímat jako součást, cítit se ve škole bezpečně)
3. adaptabilitu (účastní se sportovních, kulturních a rekreačních aktivit, dokáže žít s jinými lidmi, plánuje si volbu profese, řeší s odvahou své problémy, je schopný dělat samostatná rozhodnutí)

Krátkodobé cíle:

1. omezit ničení lavic a jiného majetku školy (znečišťování toalet atd.)
2. zaměřit se na chování žáků o přestávkách – fyzické kontakty a jiné nevhodné projevy k ostatním spolužákům, vulgární projevy, vandalismus
3. u žáků 1. stupně zamezit počínajícím projevům nevhodného chování,
4. zaměřit se na patologické vztahy v kolektivech tříd, fyzické násilí, psychické nátlaky
5. pro žáky 5. - 9. tříd zajistit preventivní programy zaměřené na konkrétní formy rizikového chování (kouření, alkoholismus, jiné návykové látky, závislostní chování - netolismus, šikana, kyberšikana a počítačová kriminalita, vztahy ve vrstevnické skupině, bezpečné sexuální chování – prevence AIDS, HIV)
6. využít vhodných preventivních programů pro žáky 1. stupně se zaměřením na aktuální rizika ohrožující jejich zdravý vývoj a životní postoje (šikanující chování, závislost na digitálních technologiích apod.)

Cílové skupiny programu:

a) žáci naší školy

U žáků 1. – 5. ročníku se především zaměřujeme na:

- společné stanovení a zažití pravidel harmonického soužití mezi žáky a učiteli
- zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- rozvoj schopnosti diskutovat, komunikovat, řešit problémy a konflikty
- rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit svůj názor, umění říci „ne“

U žáků druhého stupně základní školy se zaměřujeme na:

- vytváření a prohlubování vztahu důvěry mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem
- stanovení a dodržování pravidel soužití třídní komunity
- formování skupiny, která se stane pro žáky bezpečným místem, která jim pomůže vyhnout se rizikovému společensky nežádoucímu chování – šikanování, užívání alkoholu a drog, vzniku různých typů závislostí, nebezpečné komunikaci na internetu apod.
- trénink obrany před manipulací, nácvik odmítání, schopnost odolat nátlaku vrstevnické skupiny
- zvládání náročných fyzických a duševních situací
- umění vyrovnat se s neúspěchem, posilování sebeúcty, zdravé sebepojetí

b) pedagogičtí pracovníci a naše škola jako celek

Škola podporuje soustavné vzdělávání svých pracovníků - probíhá průběžné školení pedagogů

(BOZP a PO, kurzy první pomoci, kurzy čtenářské a matematické gramotnosti, činnostní učení na 1. i 2. stupni.

Škola podporuje týmovou spolupráci pedagogických pracovníků, spolupráci s externisty i interními odborníky.

Škola a její pedagogičtí pracovníci vynakládají všechny své síly na ochranu dětí před zanedbáváním výchovy a nedůslednou ochranou dětí před škodlivými vlivy.

Škola se snaží vytvářet pozitivní atmosféru a atmosféru důvěry mezi žáky, pedagogy i rodiči.

Škola umožňuje důvěryhodné a dostupné poradenství.

c) specifické cílové skupiny

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy metodicky zajišťuje a koordinuje specifickou primární prevenci na meziresortní úrovni. To se na naší škole odráží v tom, že odborně vyškolení interní pracovníci si jsou vědomi nutnosti dalšího sebevzdělávání a spolupráce s řadou složek, např. s pedagogicko-psychologickou poradnou, krajskými školními koordinátory prevence, s externími odborníky, s rodinami dětí, s orgány sociálně právní ochrany dětí, se zdravotními zařízeními, s poradenskými institucemi, s místní policií, s městským úřadem, s úřadem práce apod.

d) rodiče žáků školy

Do systému informování jsou zapojeni všichni rodiče. Zvláštní pozornost je věnována skupinám rodičů tříd, kde se vyskytly negativní jevy jako šikana nebo výskyt jiných forem rizikového chování. Individuální pozornost je pak věnována rodičům žáků – agresorů v případech šikany.

- ve škole je zřízena informační nástěnka pro informaci žáků a rodičů

- děti i rodiče jsou seznámeni s telefonním číslem a e-mailovou adresou výchovného poradce a školního metodika prevence a mají možnost kdykoliv si s nimi domluvit schůzku (komunikace bude možná také přes e-ŽK)

- informujeme rodiče o realizaci programu na třídních schůzkách, webových stránkách školy, zprávou v elektronické žákovské knížce apod.

- zajistíme rodičům přístup k základním informačním materiálům, popř. odborné literatuře

- snažíme se, aby se rodiče spolupodíleli na nejrůznějších společných aktivitách pro děti (výlety, besedy o povolání našich rodičů na 1. stupni, ...)

- den otevřených dveří – informujeme rodiče o dění v naší škole, žáci představují své projekty apod.

- Sdružení rodičů a přátel školy, zástupci rodičů všech tříd zde mohou jednat s vedením školy, spolurozhodovat o využití finančních prostředků fondu SRPDŠ, část těchto prostředků je každoročně věnována právě primární prevenci

- zabezpečení výuky žáků se sociálním znevýhodněním, škola hledá finanční pomoc pro sociálně slabé rodiny. Ze SRPDŠ se přispívá na lyžařský výcvik, atd.

Akce pro žáky i širší rodičovskou veřejnost, které podporují spolupráci rodiny a školy:

- společné aktivity pro rodiče a děti ve školní družině

- Vánoční trhy

- Akademie (každé 2 roky)

- vyřazení absolventů

IV. Způsoby realizace cílů PP:

IV.1 Základní kompetence prevence v rámci podpory zdraví a zdravého životního stylu:

- zvyšování sociální kompetence – rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají efektivní orientaci v sociálních vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání
- posilování komunikačních dovedností – zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku
- vytváření pozitivního sociálního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty
- formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistické postoje apod.

IV.2 Klíčové vyučovací oblasti:

- oblast přírodovědná
(např. biologie člověka, fyziologie, biologické účinky drog, chemické aspekty drog atd.)
- oblast zdravého životního stylu
(např. výchova ke zdraví, osobní a duševní hygieně, podmínky správné výživy, volný čas, rizika nelátkových závislostí – netolismus, patologické hráčství, hazardní hry apod.)
- oblast společenskovední
(proces socializace jedince, užší a širší společenské prostředí, jedinec ve vzájemné interakci se sociálním prostředím, prevence netolismu, kyberšikany, bezpečné chování na internetu apod.)
- oblast občanské a rodinné výchovy

(postavení rodiny ve společnosti, vedení domácnosti, hospodaření s financemi, správná výživa, zdravý vývoj a příprava na život, formy komunikace, zvyšování sociální kompetence dětí a mládeže, subjekty participující v oblasti prevence drog atd., prevence sexuálního zneužívání dětí a mladistvých, HIV/AIDS, prevence prostituce a obchodu s lidmi.)

· oblast sociálně právní

(právní aspekty drog, práva dítěte, význam a cíle reklamy, počítačová kriminalita apod.)

· oblast sociální patologie

(postoj společnosti ke zneužívání drog, delikventní chování, kriminalita, xenofobie, šikanování, rasismus, homofobie apod.)

Preventivní témata jsou nejčastěji frekventována v následujících předmětech:

Občanská a rodinná výchova, Prvouka, Přírodověda, Přírodopis, Chemie, Informatika

Výtvarná výchova a výtvarné soutěže, Český jazyk, Vlastivěda, Tělesná výchova

Český jazyk a literatura.

IV. 3 Školní a mimoškolní aktivity

Volnočasové aktivity:

široká nabídka zájmových kroužků (aktuálně na webových stránkách školy

www.2zsheb.cz/kluby tvořivých Americká), kroužky DDM Sova (<http://www.ddmcheb.cz>).

Aktivity školy:

· akce pro děti – Den dětí, vítání prvňáčků, rozloučení s deváťáky atd.

· školní exkurze – vlastivědné, přírodovědné, kulturní a historické

· mezipředmětové projekty

· školení žáků na téma – chování člověka za mimořádných událostí

· branné cvičení – stanoviště zaměřená na 1. pomoc, chování při povodních, požárech, topografii, přežití v přírodě, zasažení chemickou látkou, elektrickým proudem apod.

- sportovní turnaje a soutěže na okresní, krajské i celorepublikové úrovni
- návštěva Úřadu práce v Chebu
- návštěvy divadelních představení, koncertů, výstav
- spolupráce s knihovnou, galerií a muzeem
- plavání a bruslení
- lyžařský výcvik
- vánoční zpívání – představení 1. stupně
- vánoční trhy
- sběr papíru a třídění odpadů v budově školy
- kulturně vzdělávací zájezdy do Anglie, Německa
- Klub mladého diváka
- Měsíc knihy – čtenářská soutěž
- výtvarné soutěže

V. Nejčastější projevy rizikového chování – prevence

Šikanování

Alkohol a další návykové látky

Záškoláctví

Rizikové chování v dopravě

Kyberšikana

Závislost na internetu a počítačových hrách

Rizikové sexuální chování

Poruchy příjmu potravy

Odkaz na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny> obsahuje metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT: Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) a Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a "Pomůcku k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků". Dne 20. 12. 2017 projednala porada vedení MŠMT aktualizované přílohy Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-28: přílohu č. 7 – Kyberšikana, přílohu č. 10 – Vandalismus a přílohu č. 11 – Záškoláctví (viz příloha). Aktualizované přílohy jsou zveřejněny níže. V roce 2018 došlo k aktualizaci příloh - Alkohol, Návykové látky a Tabák.

VI. Evaluace

Evaluace za školní rok 2017/2018 shrnuta ve zprávě ŠMP a ve výroční zprávě ŘŠ.

Monitoring probíhá v několika oblastech:

- ✓ Dotazníky žákům
- ✓ Dotazníky učitelům
- ✓ Dotazníky rodičům
- ✓ Diskuse se žáky
- ✓ Pedagogické porady
- ✓ Výroční zpráva ředitele školy
- ✓ Zpráva ŠMP

přílohy: č. 1 ŠVP Americká – 3. upravená verze, 1. 9. 2018 (2zscheb.cz)

č. 2 Školní řád (2zscheb.cz)

č. 3 Krizový plán školy (2zscheb.cz)